

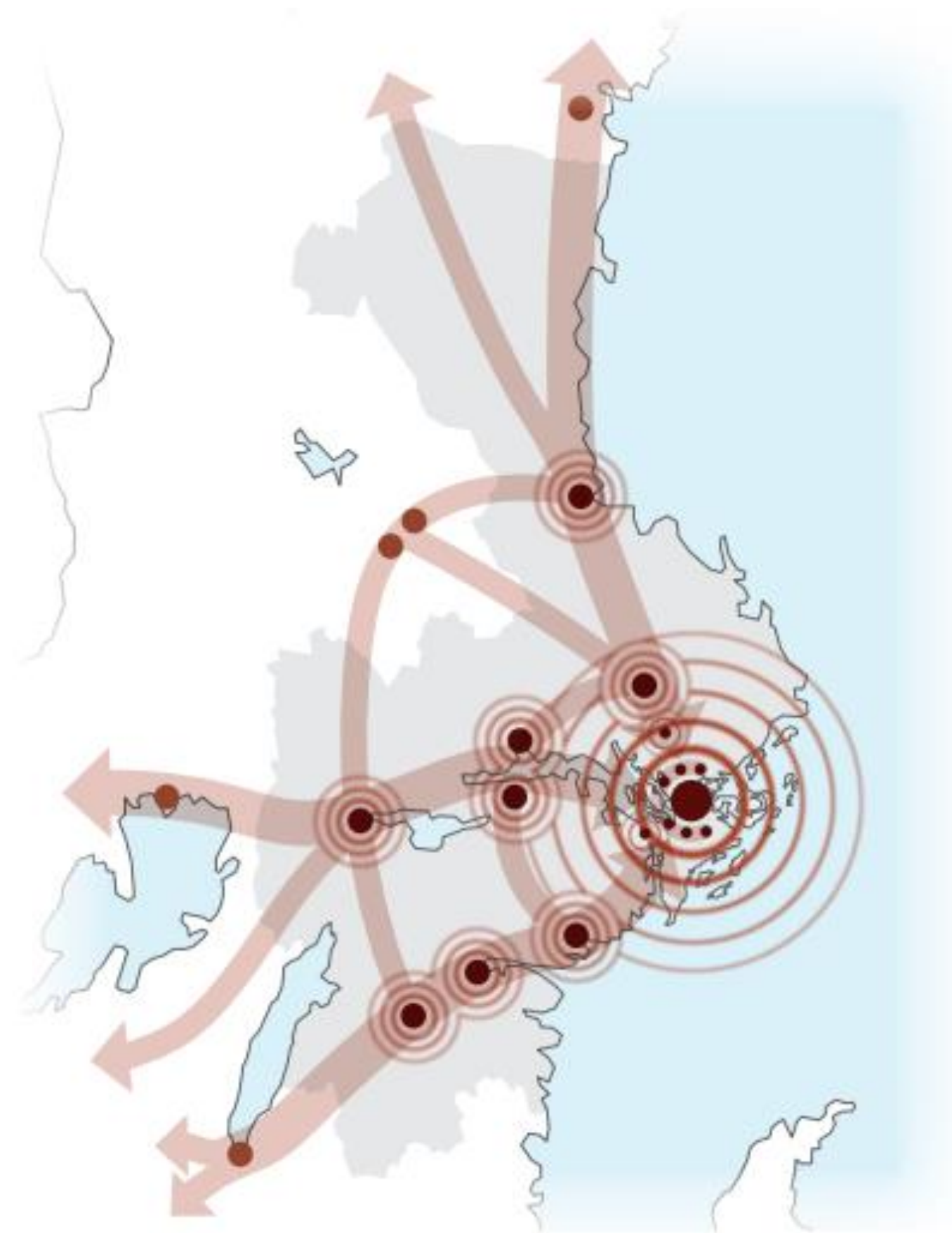
Befolkningsframskrivningar till 2070 för Västmanland och ÖMS

Webbinarium 16 juni 2023

ÖMS

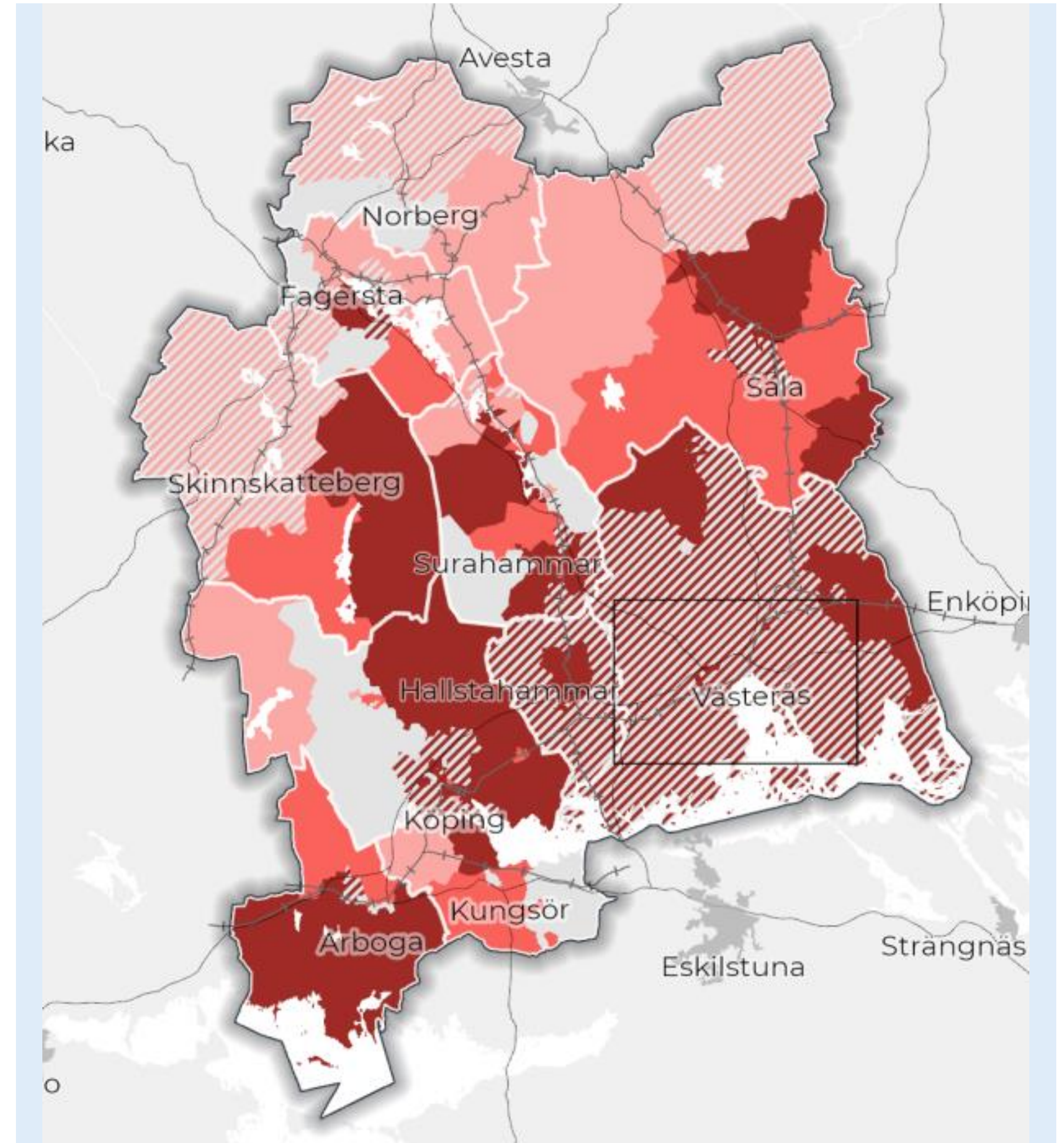
- "Stor" ÖMS
- Region Gävleborg, Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro län, Region Östergötland och Mälardalsrådet
- Regionerna samverkar för att bidra till en positiv utveckling i länen, där samverkan och storregional planering inom östra Mellansverige ska förbättra invånarnas livsvillkor och näringslivets förutsättningar.
- ÖMS 2050 – ett gemensamt underlag för storregional samhällsplanering och är vägledande för regioner och kommuner.
- [ÖMS-rapporter](#)

Bostadsmarknadsanalys Västmanland

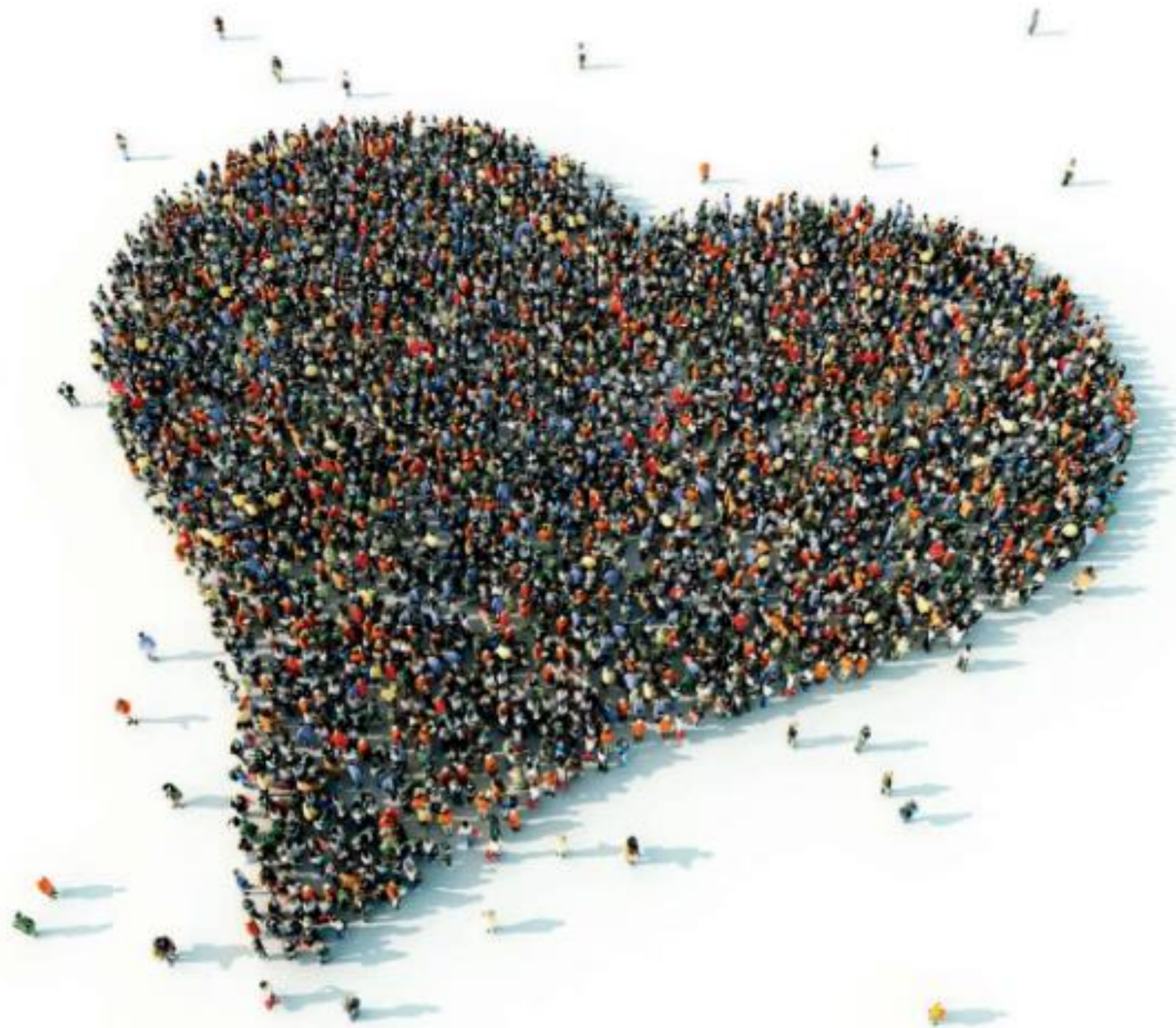
- Framskrivningarna en del av underlaget i bostadsmarknadsanalysen
- Centralt i både framskrivningarna och bostadsmarknadsanalysen är framtida infrastrukturobjekt.
- Befolkningstillväxt och sysselsättning påverkar de regionala utvecklingsförutsättningarna och de framtida behoven, bland annat vad gäller investeringar i transportinfrastruktur och bostäder
- Ett tydligt positivt samband mellan tillgänglighet till arbetsplatser och bostadspriser i Västmanlands län.

Framskrivningar av befolkning och sysselsättning

i östra Mellansverige

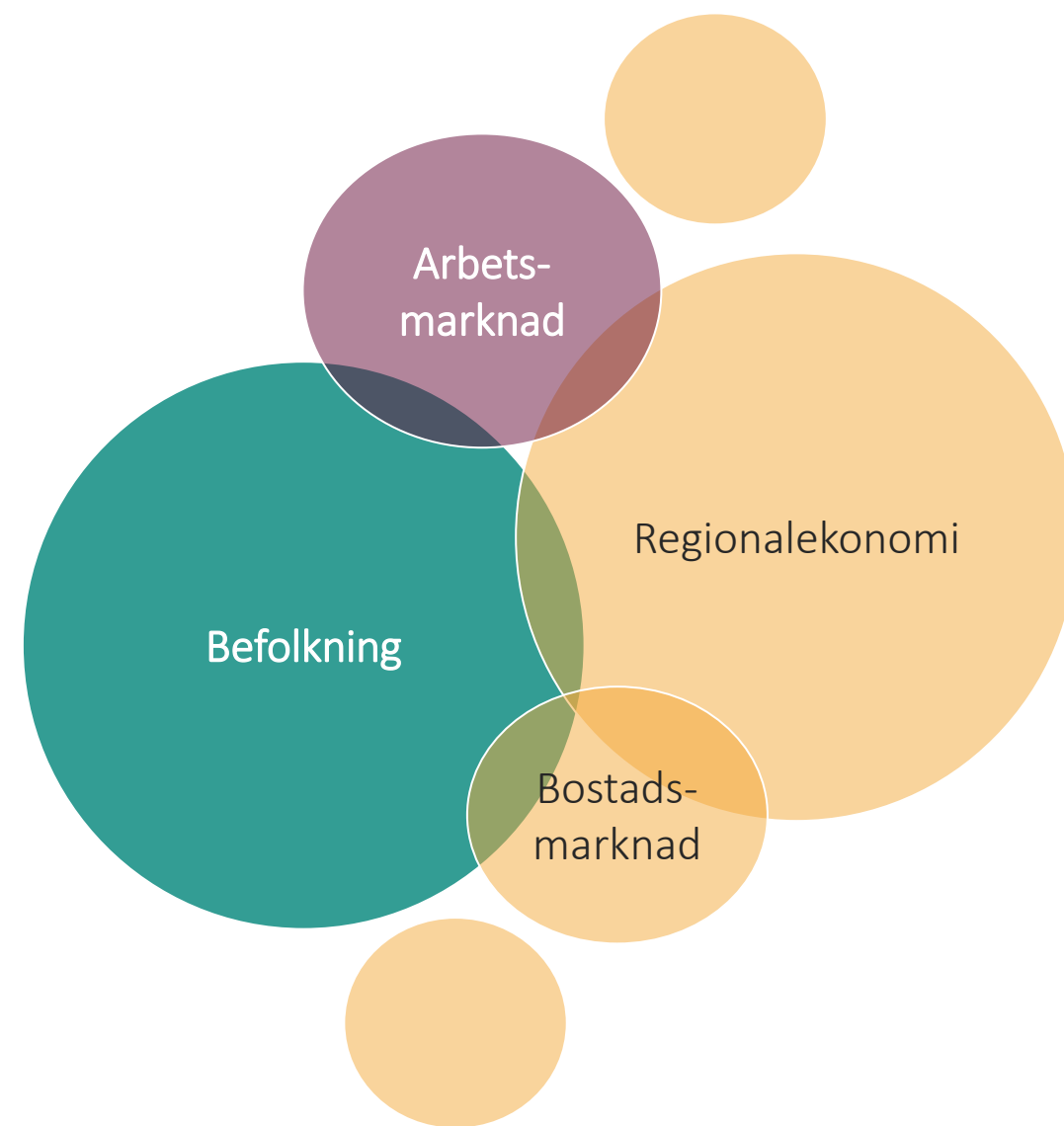
- Framtagen av WSP på uppdrag av ÖMS
- ÖMS NUTS2 plus Stockholms och Gävleborgs län
- Framskrivning av utvecklingen sett till
  - folkmängd
  - sysselsättning
  - branschstruktur
  - pendling
  - inkomster och
  - utbildningsnivå

Vad är en framskrivning?

- Framskrivningarna visar en **trendmässig utveckling**, givet den nationella ramen. Det skiljer sig från en prognos som kan sägas vara en mer detaljerad förutsägelse om den sannolika framtida samhällsutvecklingen.
- Med ett perspektiv på 20–40 år är prognoser inte alltid meningsfulla, eftersom viktiga omvärldsförutsättningar kan förändras avsevärt under så lång tid. Det är det främsta skälet till att framskrivningar och scenarier är vanligare vid **långsiktiga bedömningar av samhällsutvecklingen**.
- Jämfört med prognoser har framskrivningar vanligtvis en mindre detaljriktighet och tas ofta fram i **olika alternativ** (där varje alternativ bygger på olika antaganden om den framtida utvecklingen).
- Det finns **ingen motsättning mellan framskrivningarna och kommunernas egna befolkningsprognoser**, som ofta har andra syften, med större detaljnivå och kortare tidshorisont.

Regionalt analys och prognosystem (RAPS)

- Rapsmodellen gör en årsvis avstämning mot SCB:s riksprognos över befolkningen på nationell nivå, vilket innebär att summan av alla läns befolkning justeras för att nå överensstämmelse på nationell nivå.
- Scenarierna för den ekonomiska utvecklingen baseras på Konjunkturinstitutets tillämpning av EMEC-modellen, samma modell som används i Långtidsutredningen.
- Befolkningsframskrivningarna ligger till grund för den övriga utvecklingen vad gäller arbetsmarknad, regionalekonomi, inkomster, utbildning och arbetspendling. **Demografin sätter alltså volymen och ramarna för all annan utveckling i modellen.**

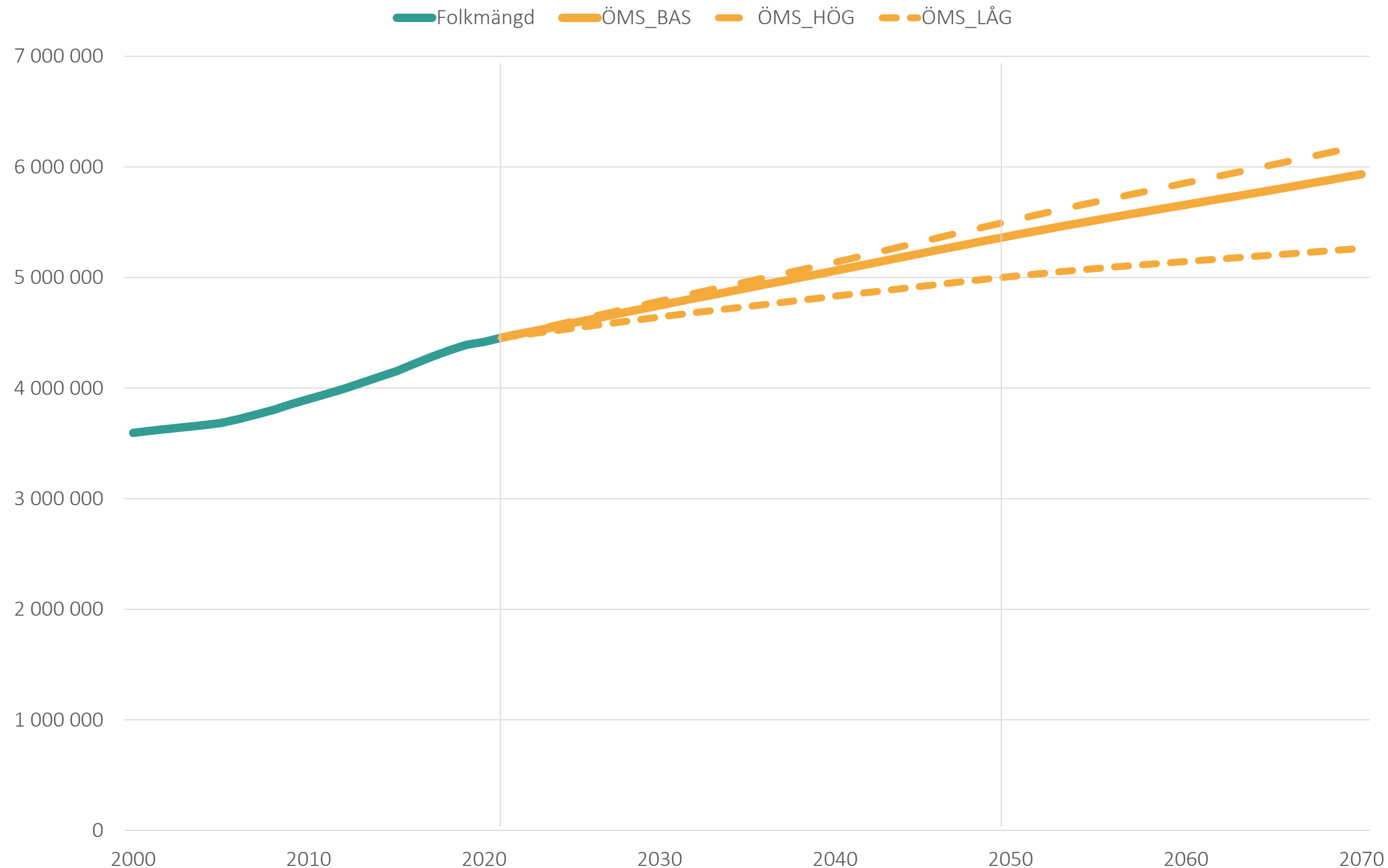
Befolkningsframskrivning

Avser 2022-2070
2021 startår i prognosen

(Vi har lagt extra fokus på perioden fram till 2050)

5,4 miljoner människor i Stor-ÖMS kring år 2050

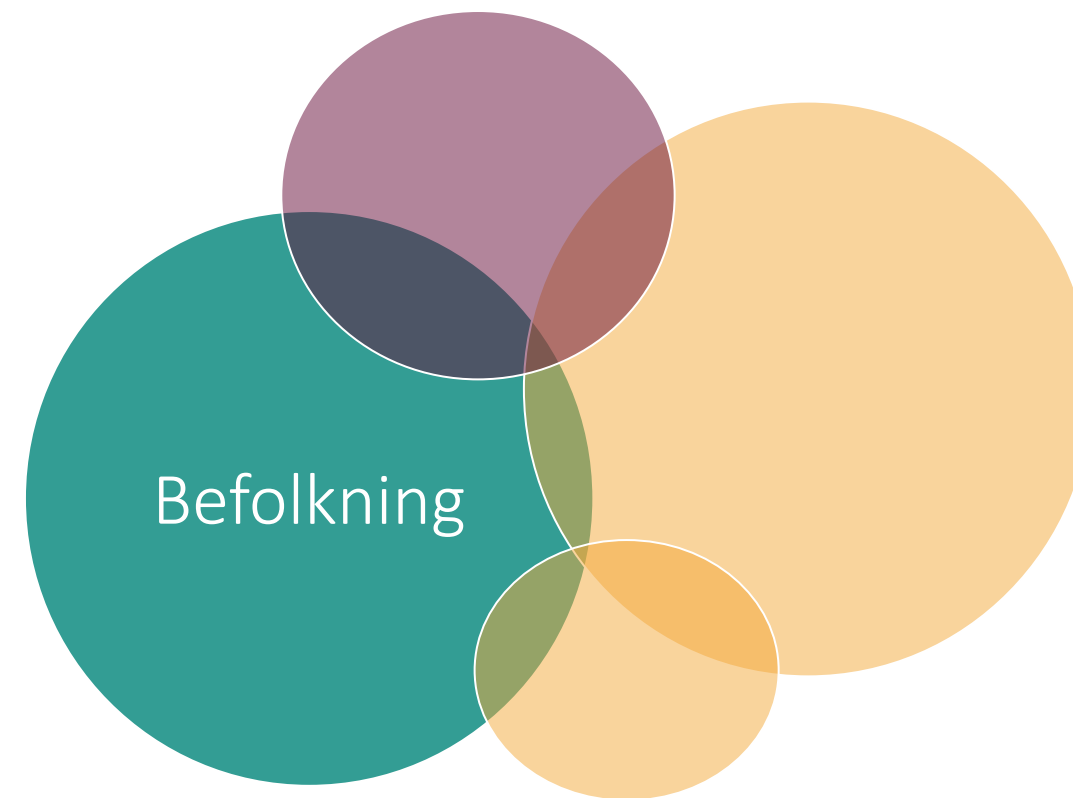

- Hela ÖMS förväntas växa, allra starkast tillväxt i Stockholms län.
- Svagare befolkningstillväxt än under 2010-talet.
- 3,10 miljoner människor i Stockholm år 2050 och 2,27 miljoner i övriga ÖMS
- Skillnaden mellan de tre alternativen är i princip skillnader i antaganden om migration i SCB:s befolkningsframskrivning.

Drygt 30 000 fler västmanlänningar de närmaste 30 åren

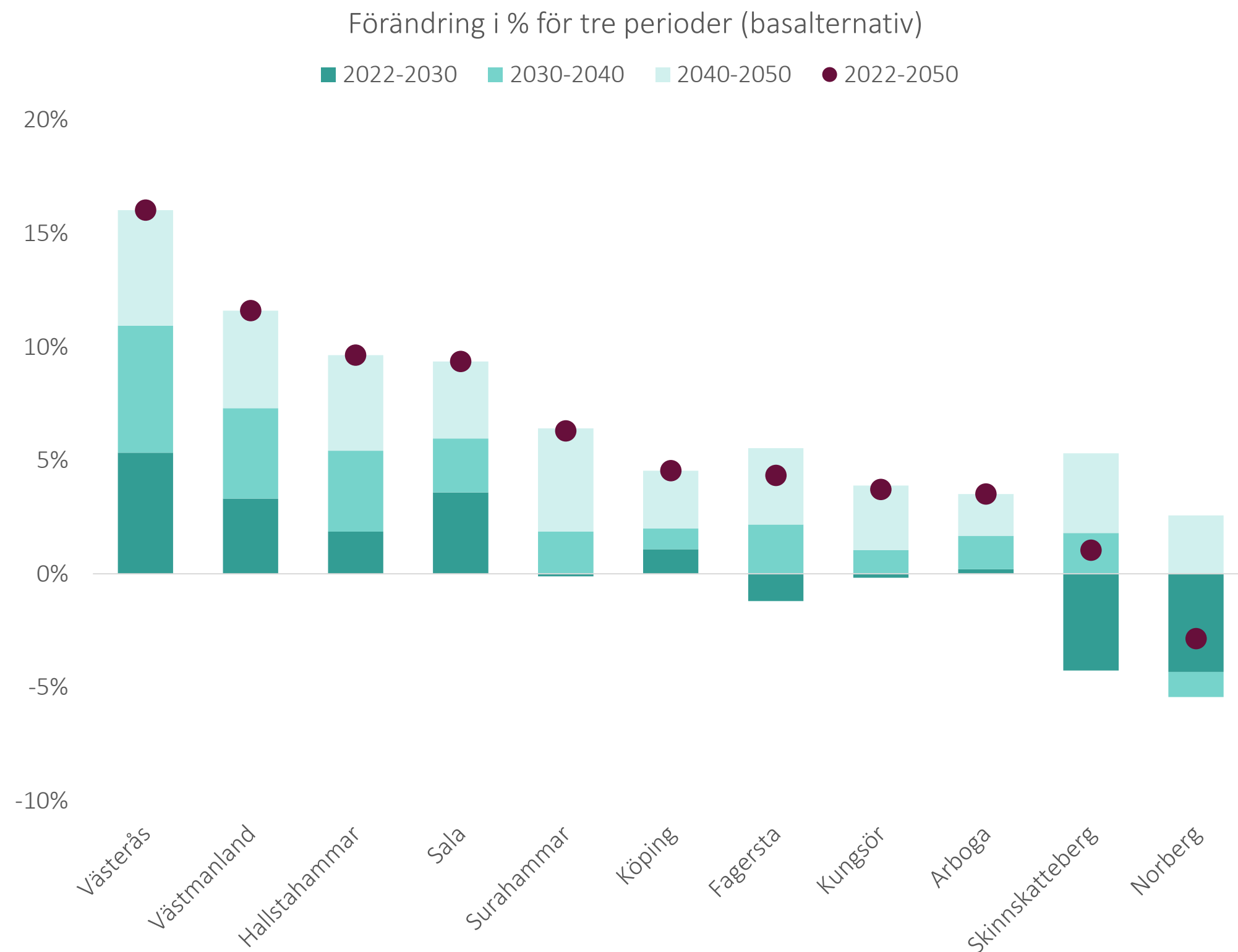
280 700 -> 314 500
personer i Västmanland
år 2022 -> 2050
+ 34 000 personer (12%)

Årlig folkökning 0,4% i genomsnitt under
hela framskrivningen

0,7% i genomsnitt under 2000-talet
0,4% mellan åren 2000-2010
0,9% mellan åren 2011-2022

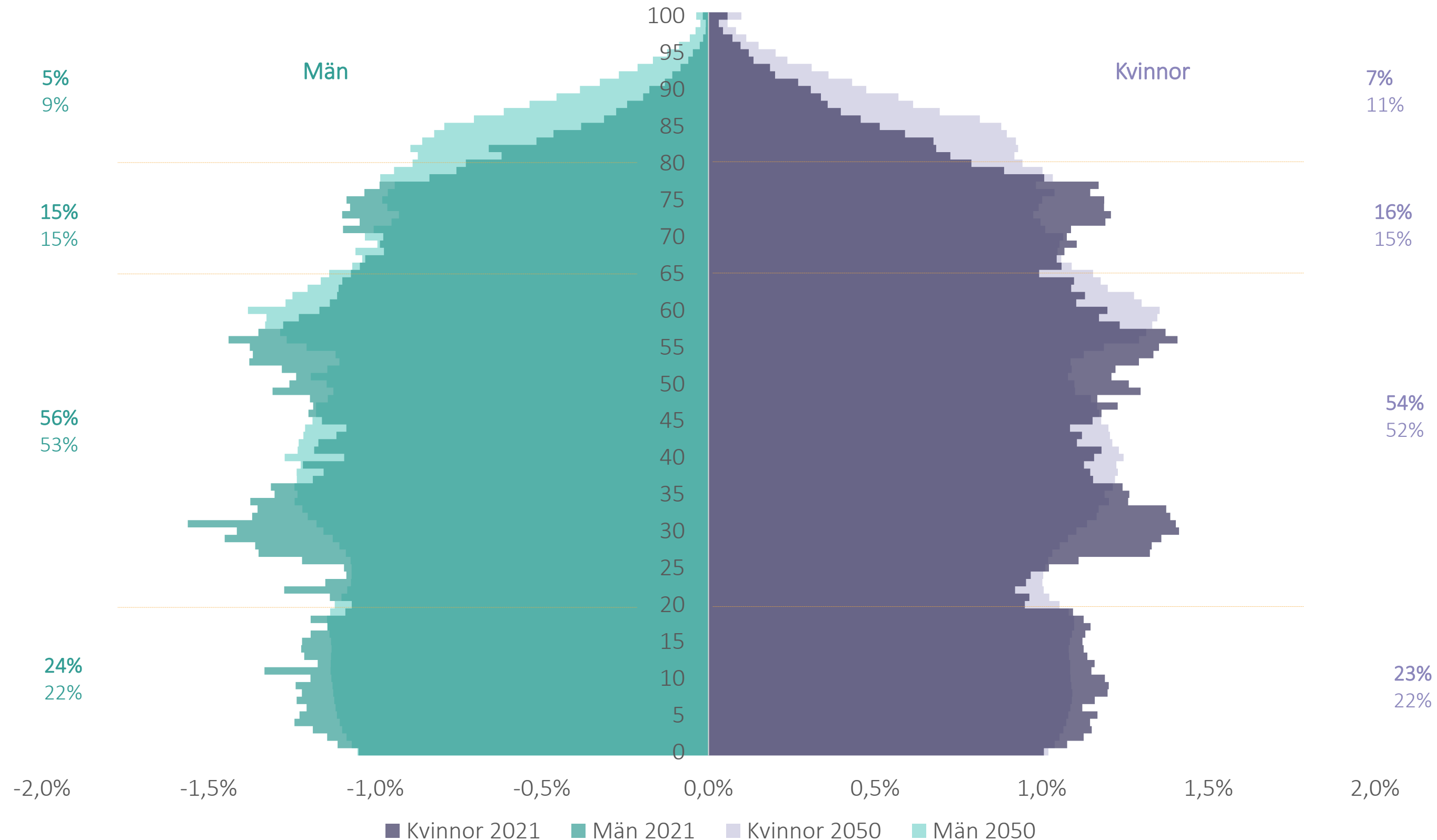
Västerås, Hallstahammar och Sala förväntas öka mest

- Mellan åren 2022 och 2050 förväntas folkmängden öka med 12 procent i hela länet.
- I Västerås motsvarar ökningen 16 procent under hela perioden. Hallstahammar och Sala antas öka med 9-10 procent fram till år 2050.
- Norberg är den enda kommunen med förväntad folkminskning fram till 2050, -3 procent.
- Det är främst de bakomliggande antagandena om migration som gör att flera kommuner har lägre befolkningstillväxt åren 2022-2030 jämfört med de senare perioderna.
- Befolkningsutvecklingen i kommuner baseras bl.a. på utvecklingen av trafiktillgängligheten, som i sin tur grundar sig på framtida planerade infrastrukturobjekt.

Andelen äldre blir allt större

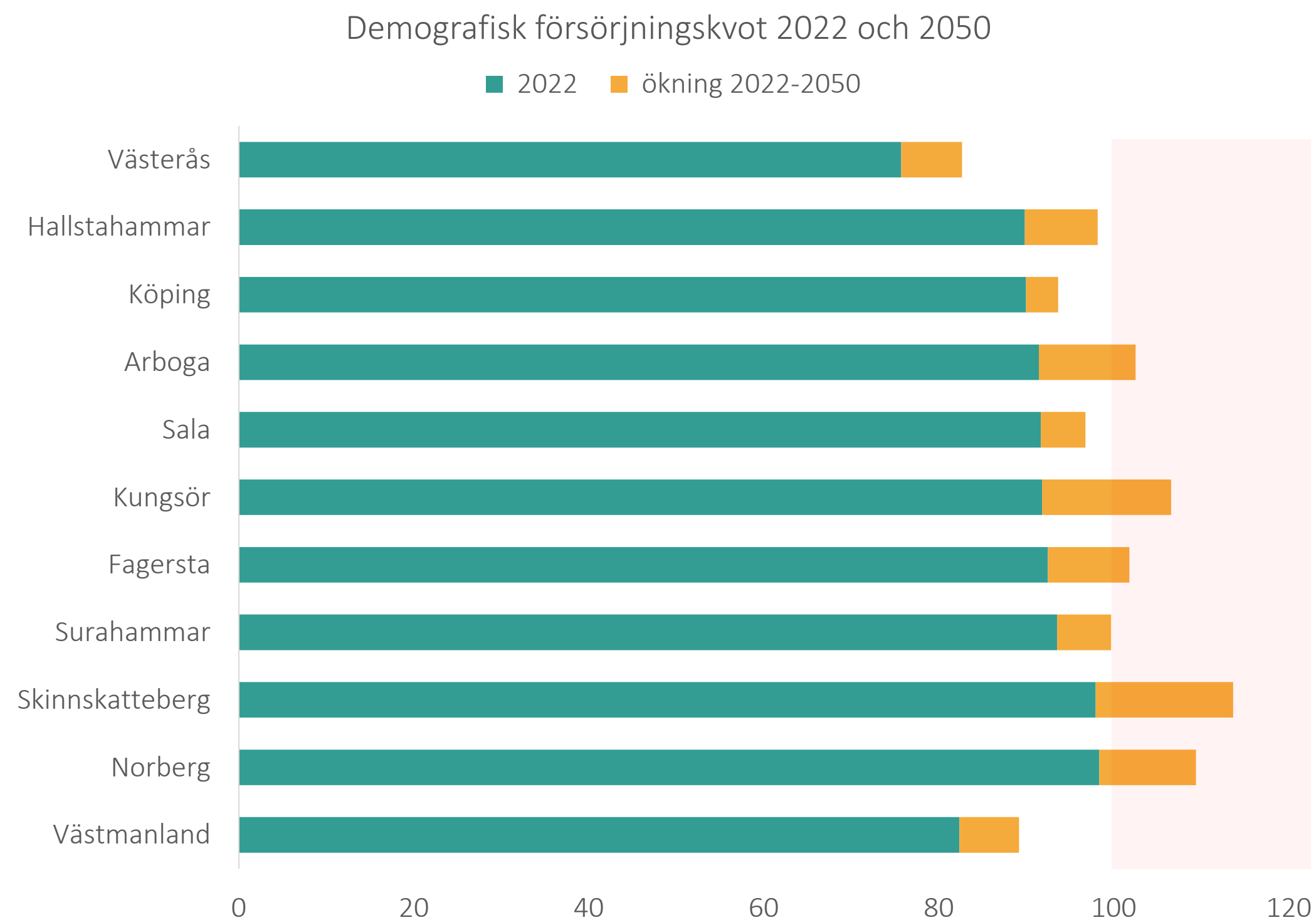
Befolkningens åldersstruktur efter kön
Västmanlands län 2021 och 2050

- Tydligast ökning av andelen äldre än 80 år.
- 25-35 år och 45-55 år utgör högst andel idag.
- 30 år idag = 60 år om trettio år osv!

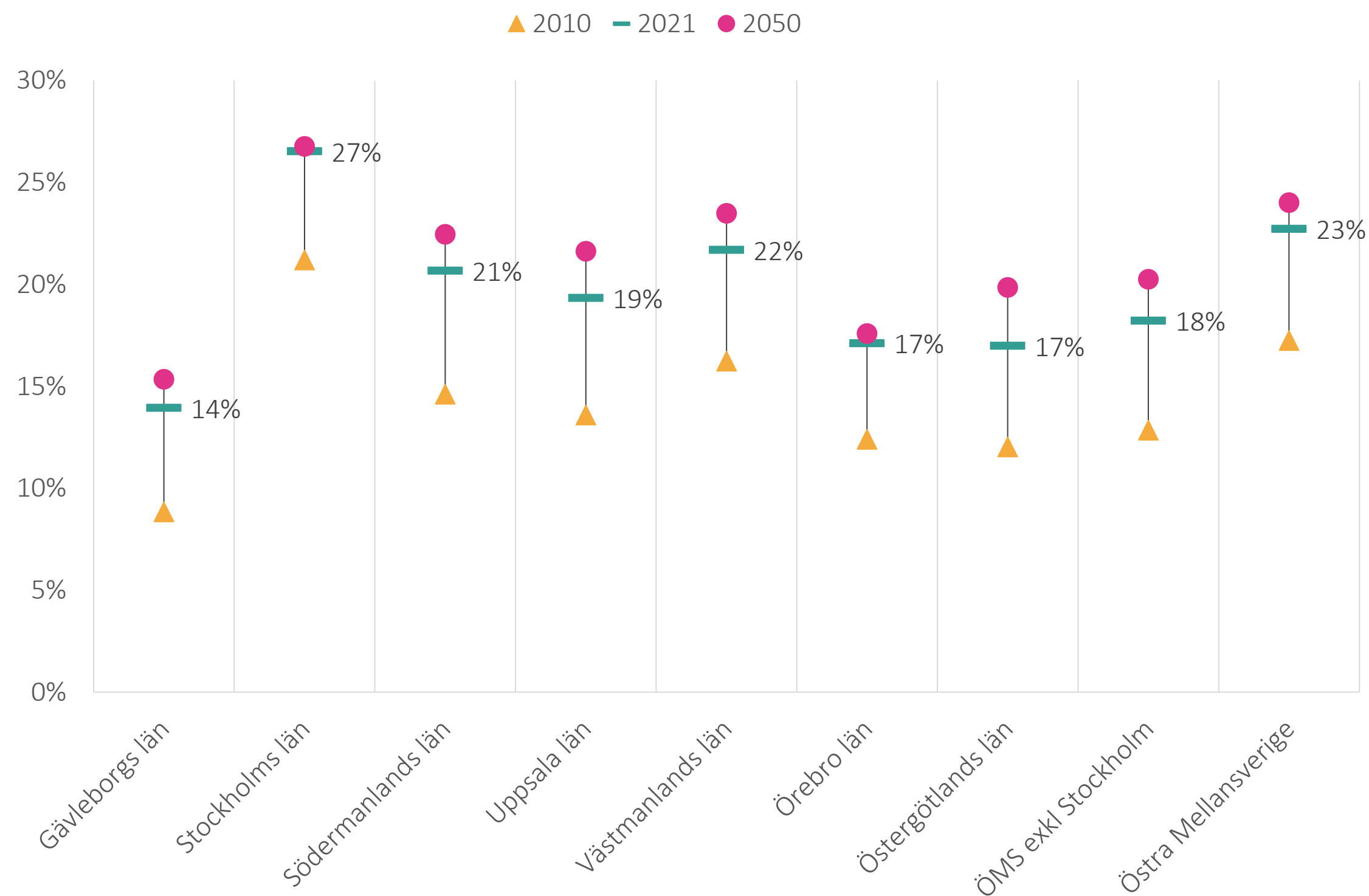
En åldrande befolkning påverkar den demografiska försörjningskvoten negativt

- Idag har Sverige en försörjningskvot på drygt 77, det innebär att på 100 personer i de mest förvärvsaktiva åldrarna 20-64 år finns det 77 personer som är yngre eller äldre.
I Västmanland är kvoten 82 idag och förväntas stiga till 89 år 2050 i framskrivningen.
- Ju högre tal kvoten visar desto tyngre är försörjningsbördan för de som befinner sig i åldersgruppen 20-64 år.
- Utmaningen med försörjningskvoten är främst lokal i länets kommuner, det finns relativt stora skillnader mellan kommunerna.

Demografisk försörjningskvot:
Summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år multiplicerat med 100.

Andel utrikes födda ökar i lägre takt framöver

- Andelen utrikes födda i Västmanland ökar från **22% år 2021** till **23% år 2050**
- Relativt liten skillnad jämfört med utvecklingen åren **2010-2021**, då andelen steg med drygt 5 procentenheter.
- Stockholm har högst andel utrikes födda, följt av Västmanland och Södermanland.

Framskrivning över sysselesättningen

Framskrivning 2020-2070
Startår 2019

Nattbefolkningen fördelas efter ålder
Dagbefolkningen fördelas efter branschaggregat

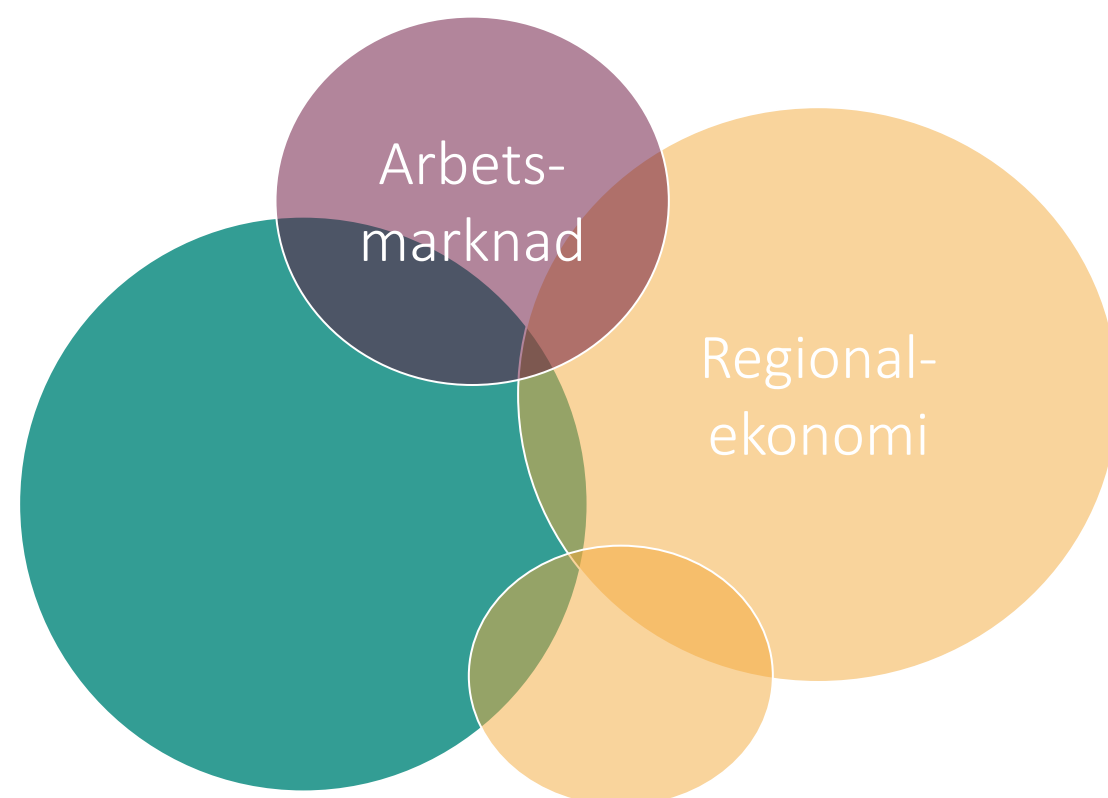
Drygt 20 000 fler sysselsatta i Västmanland de kommande 30 åren

128 000 -> 148 300

(NATTBEFOLKNING)

sysselsatta personer med *bostad* i Västmanland år 2019 -> 2050

+ 20 300 personer (16%)

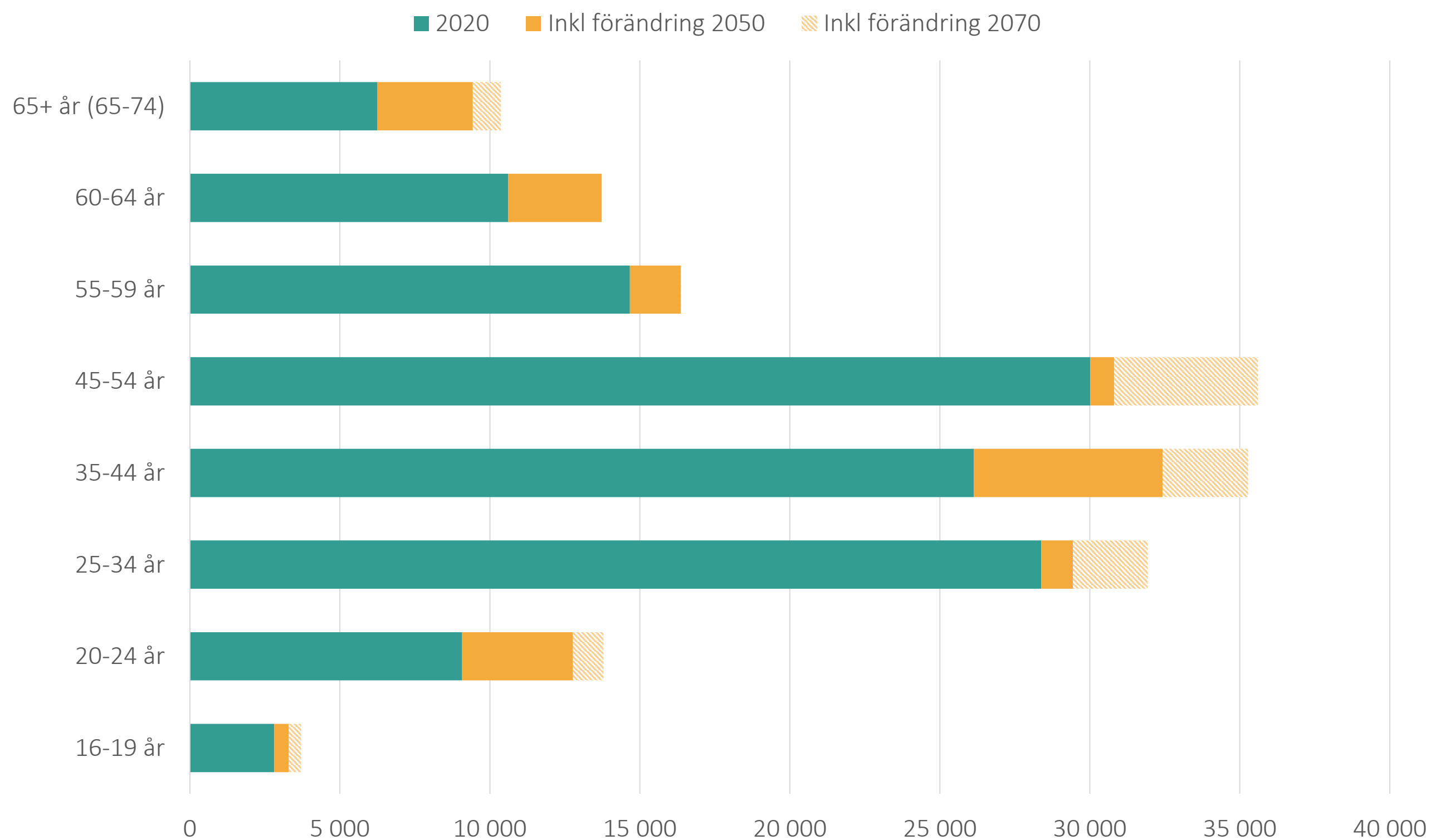
125 000 -> 143 000

sysselsatta personer med *arbetsplats* i Västmanland år 2019 -> 2050

+ 18 000 personer (14%)

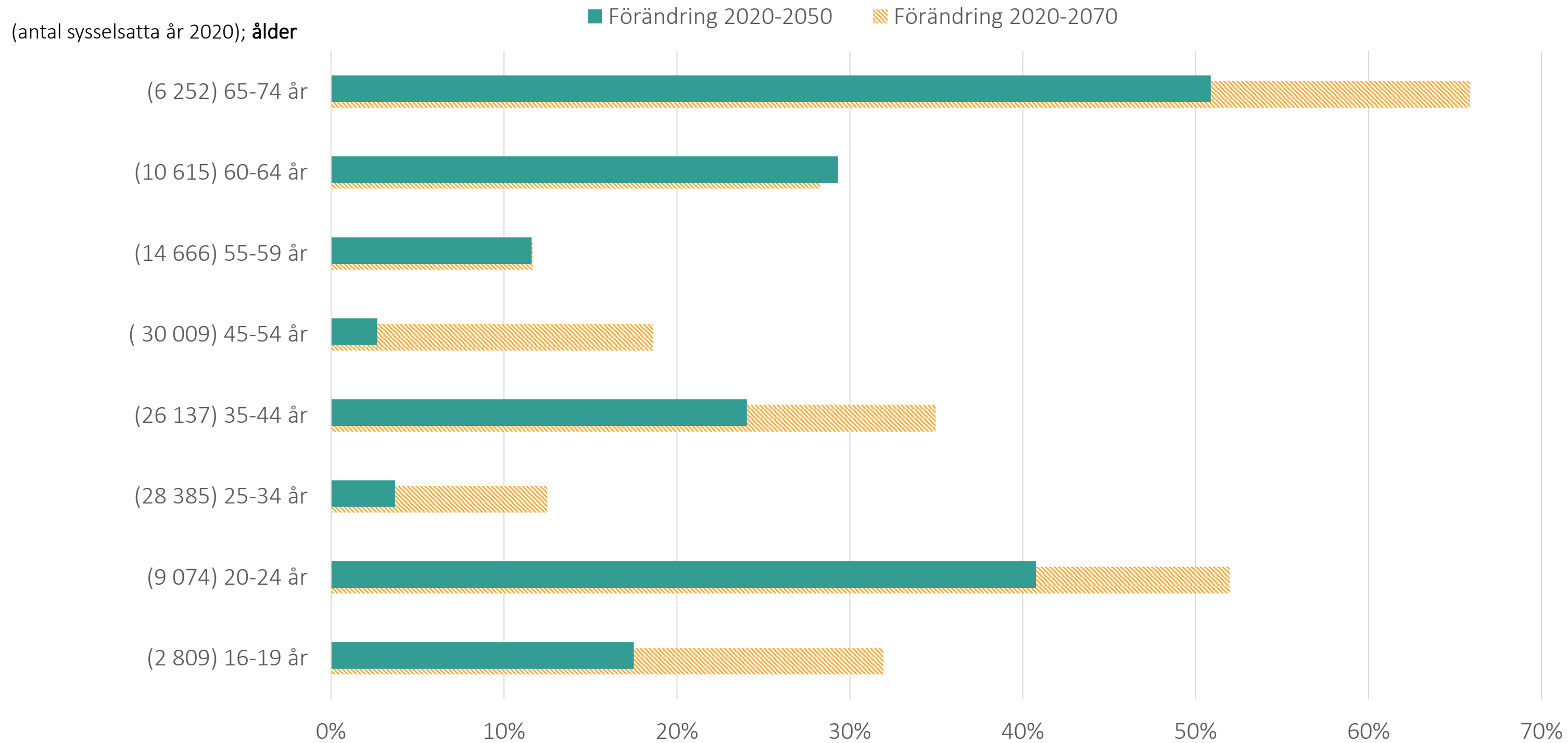
(DAGBEFOLKNING)

Sysselsatta med *bostad* i Västmanland efter ålder

- Antalet sysselsatta ökar inom alla åldersgrupper.
- Åldersstrukturen påverkar under vilken period tillväxten är starkast.

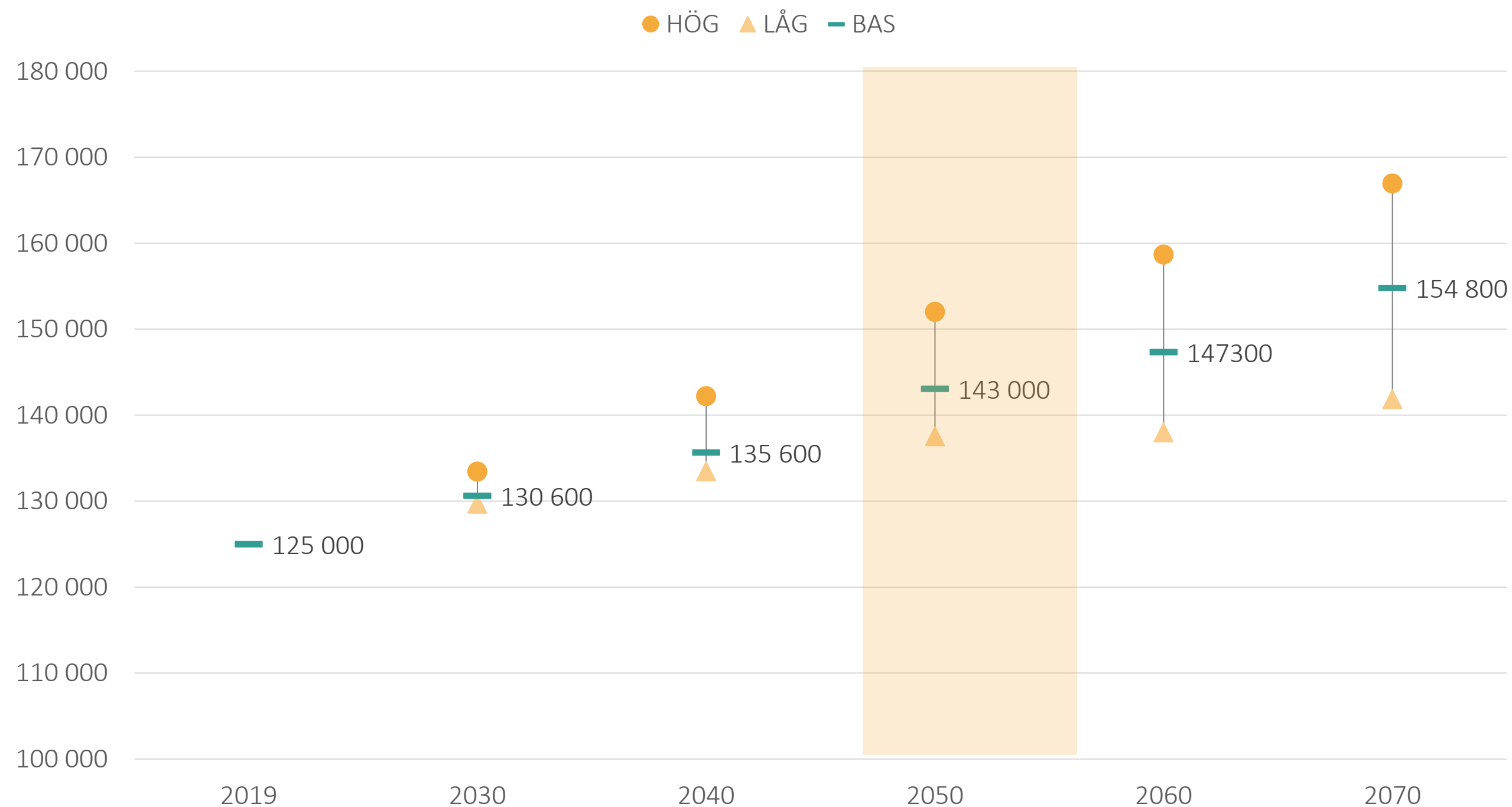
Förändring av sysselsatta med *bostad* i Västmanland efter ålder

- Antalet sysselsatta ökar inom alla åldersgrupper
- Antal sysselsatta ökar allra mest bland äldre, 65-74 år och yngre, 20-24 år

Sysselsatta med *arbetsplats* i Västmanland, olika alternativ i framskrivningen

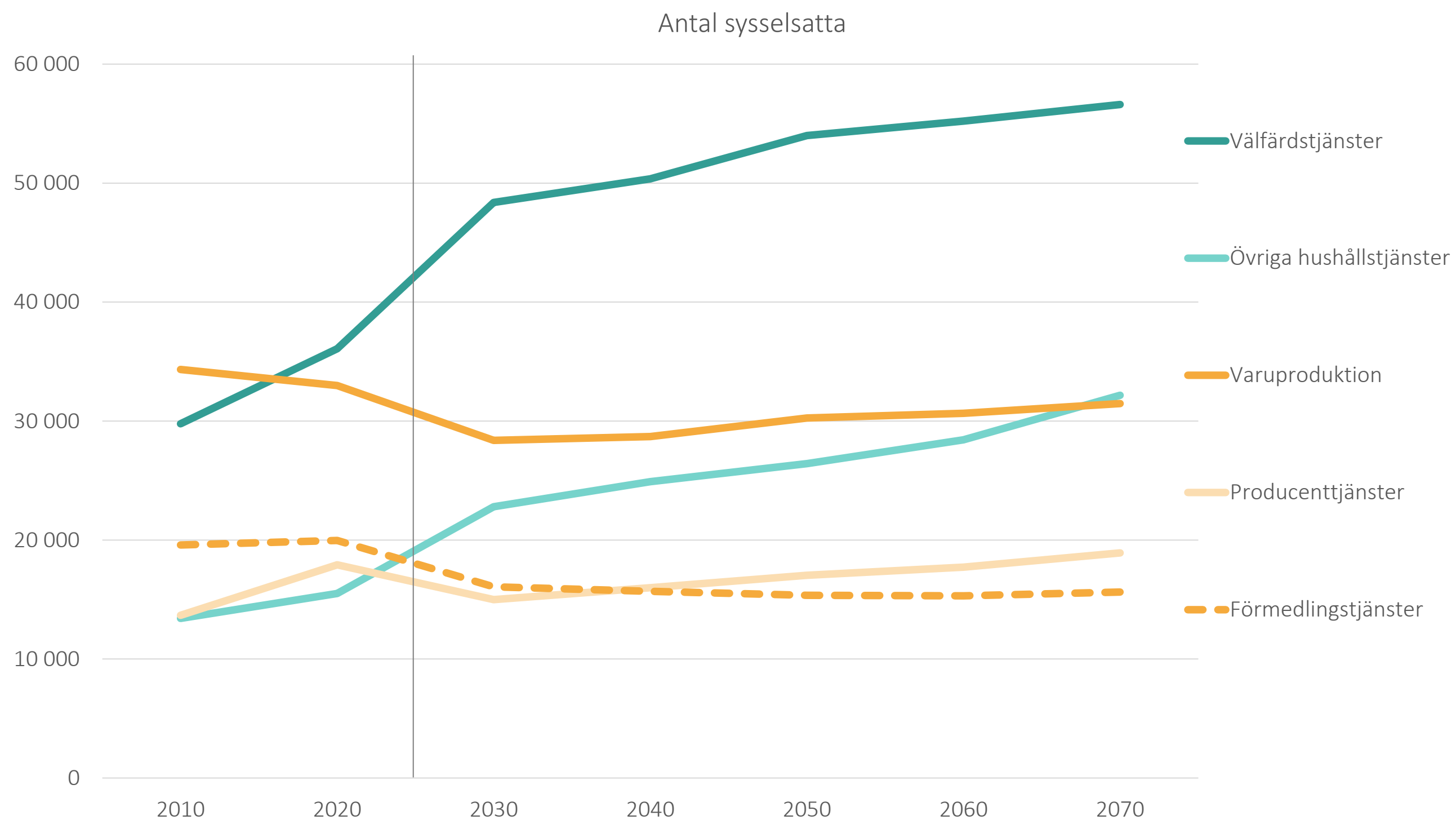
[bruten skala]

- Antal sysselsatta personer med arbetsplats i Västmanland ökar från 125 000 år 2019 till ca 143 000 år 2050.

(Minskning mellan 2019-2020 till följd av pandemin)

- Skillnaden mellan hög- och basalternativ är knappt 3 000 fler sysselsatta år 2030 och närmare 9 000 fler sysselsatta år 2050.
- Omvänt ligger lågalternativet knappt 1 000 personer lägre år 2030 och ca 5 500 personer lägre år 2050 än basalternativet.

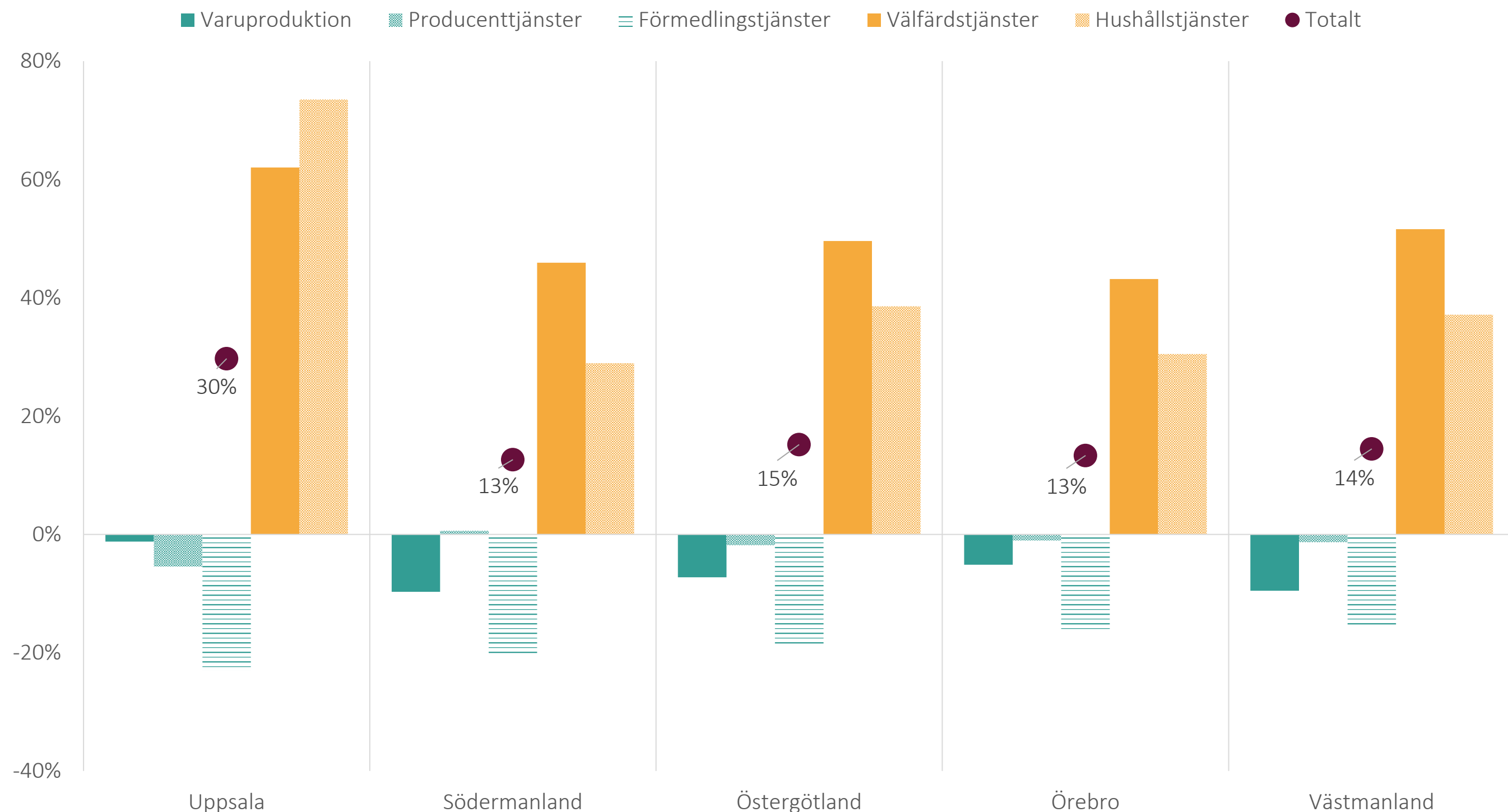
Sysselsatta med *arbetsplats* i Västmanland efter branschaggregat

- Antal sysselsatta ökade i alla branschaggregat mellan åren 2010-2021
- De kommande tio åren förväntas antalet sysselsatta öka inom **vårdstjänster** och **övriga hushållstjänster** med 35% respektive 25%
- Antalet sysselsatta förväntas minska med omkring 15% i genomsnitt inom **varuproduktion**, **producenttjänster** och **förmedlingstjänster**

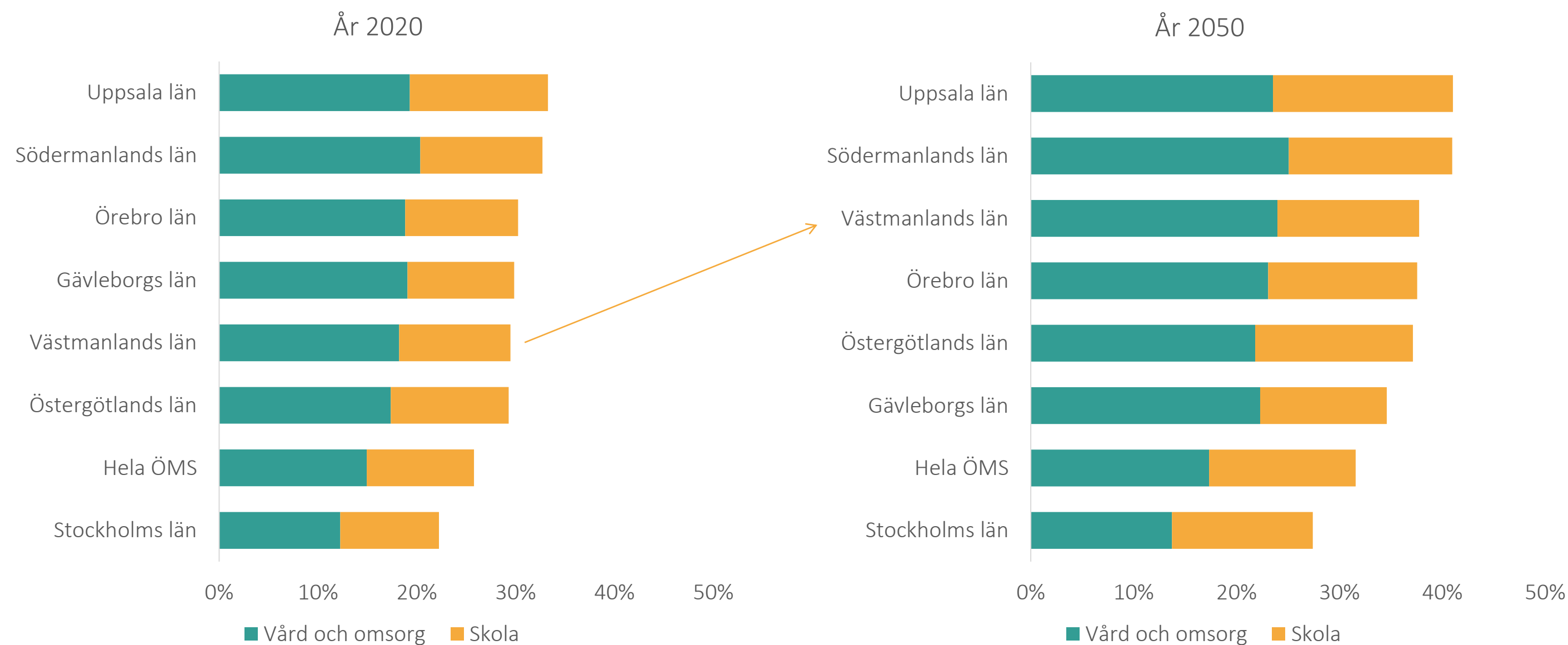
Sysselsatta med *arbetsplats* i ÖMS efter branschaggregat

Förändring antal sysselsatta 2019-2050

- Störst ökning i alla län för vårdstjänster och övriga hushållstjänster.
- Tydligast nedgång mellan 2020 och 2030 för varuproduktion, producent- och förmedlingstjänster, därefter viss återhämtning.

Andel sysselsatta inom skola, vård och omsorg ökar

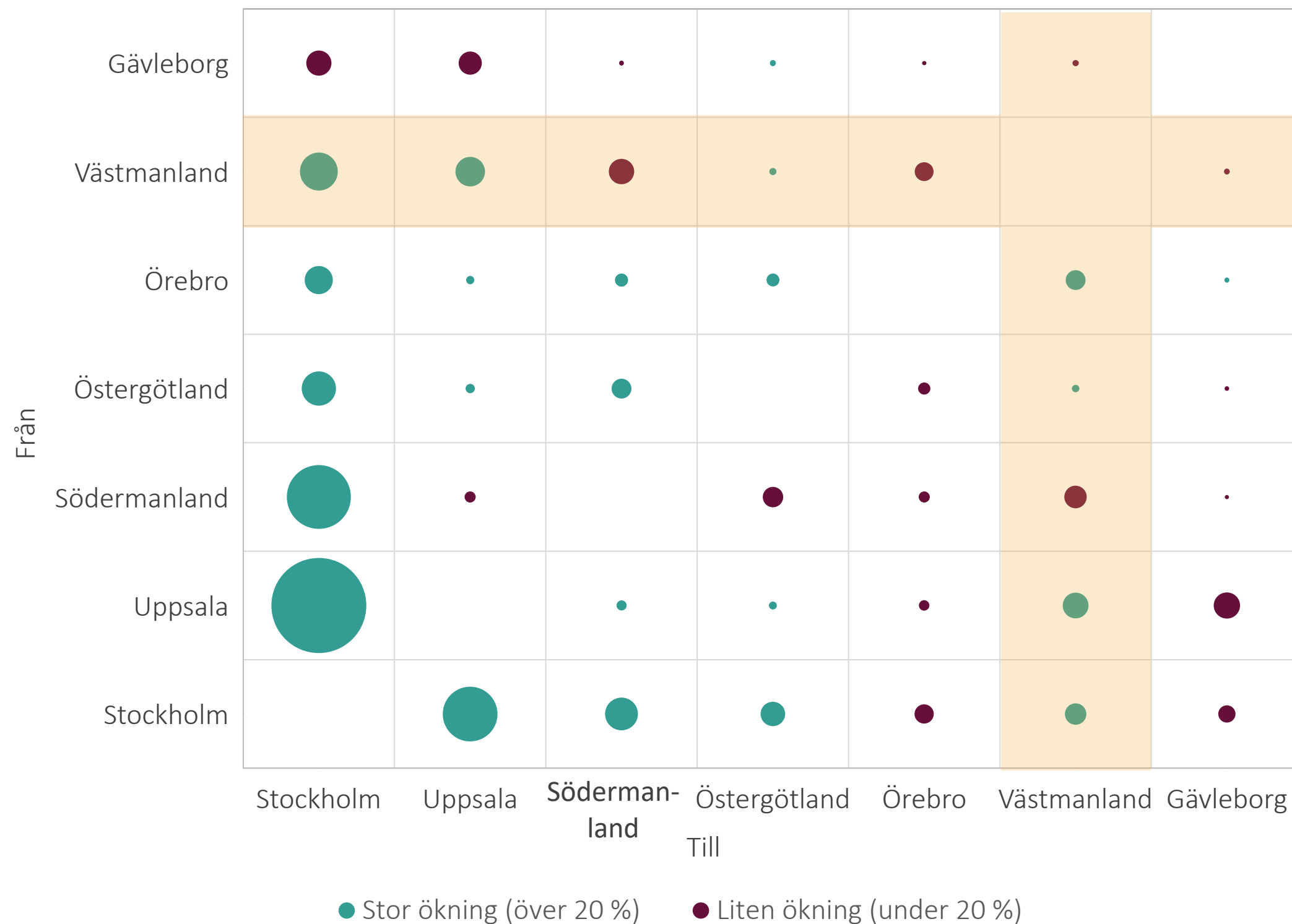
- Andel sysselsatta inom skola, vård och omsorg i Västmanland ökar från 29% år 2020 till 38% år 2050
- Allra störst ökning inom vård och omsorg

Pendling, inkomster och utbildning

Pendlingen ökar mellan alla län i ÖMS

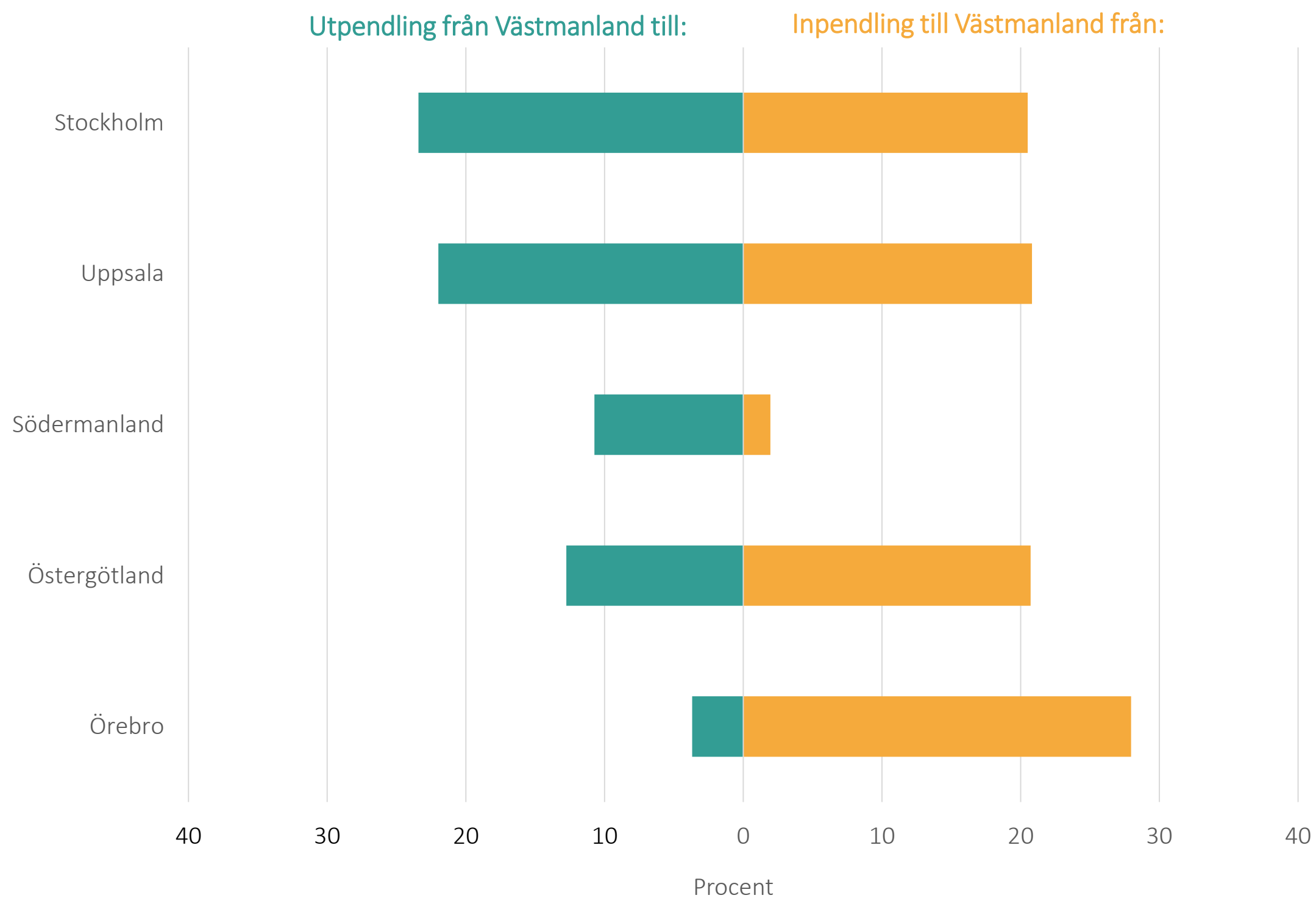
Riktad pendling mellan län i östra Mellansverige år 2050 enligt basalternativet, samt förändring från år 2020

- Storleken på punkterna anger hur stor pendlingen är och färgen säger om det är en **stor** eller **liten** förändring.
- Pendlingen från Uppsala till Stockholm överlägset störst, därefter från Södermanland och Västmanland till Stockholm.
- Från Västmanland störst pendling till Stockholm, Uppsala och Södermanland.

Pendling

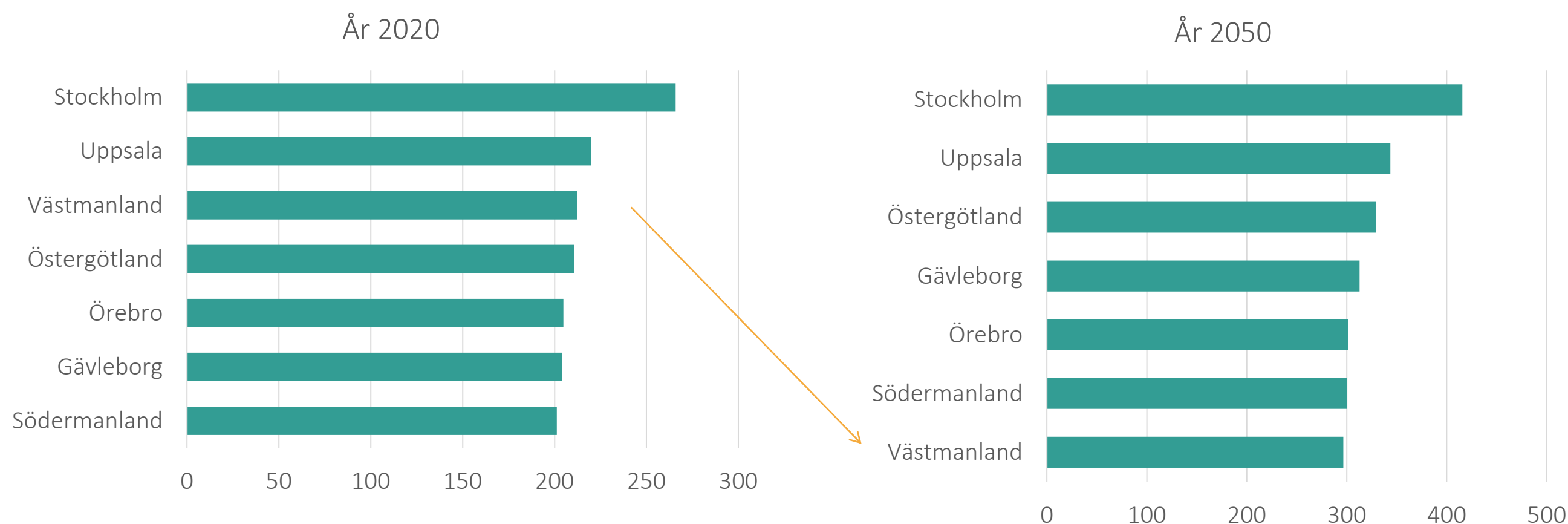
Förändring %, antal pendlare till/från Västmanland 2020-2050

- Nettopendlingen i Västmanland år 2020 var -5 000 personer (fler utpendlare än inpendlare).
- Relativt små skillnader i prognosen fram till år 2050, då nettopendlingen antas vara -6 000 personer i bas- och lågalternativet och -7 000 personer i högalternativet.
- Diagrammet visar förändringen mellan 2020-2050 för den riktade pendlingen mellan länen. Utpendlingen ökar mer än inpendlingen mot Stockholm, Uppsala och Södermanland. Inpendlingen antas öka mer än utpendlingen mot Östergötland och Örebro.
- Västmanland har små pendlingsströmmar mot Östergötland (vilket kan ge höga andelar), Örebro mer svårtolkat!

Inkomstnivån i Västmanland ökar men inte i lika hög utsträckning som i övriga län

Sammanräknad förvärvsinkomst per capita, Tkr

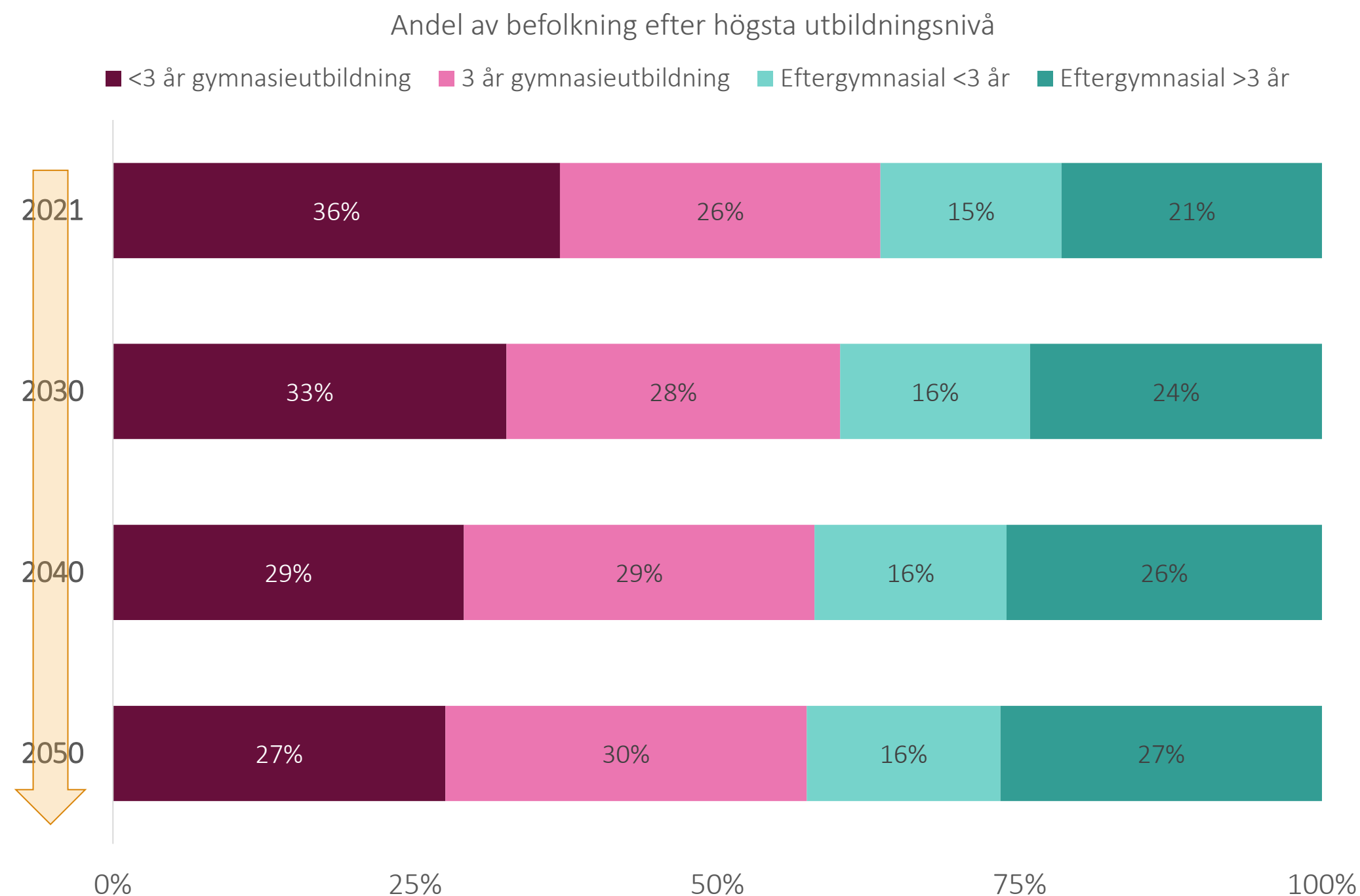

- Västmanland antas halka efter utvecklingen i främst Stockholm, Uppsala och Östergötland 2030 och framåt i framskrivningen.
- Branschstruktur och befolkningens åldersstruktur påverkar.

(Sorterat efter nivå år 2050)

Fler med högre utbildning i Västmanland

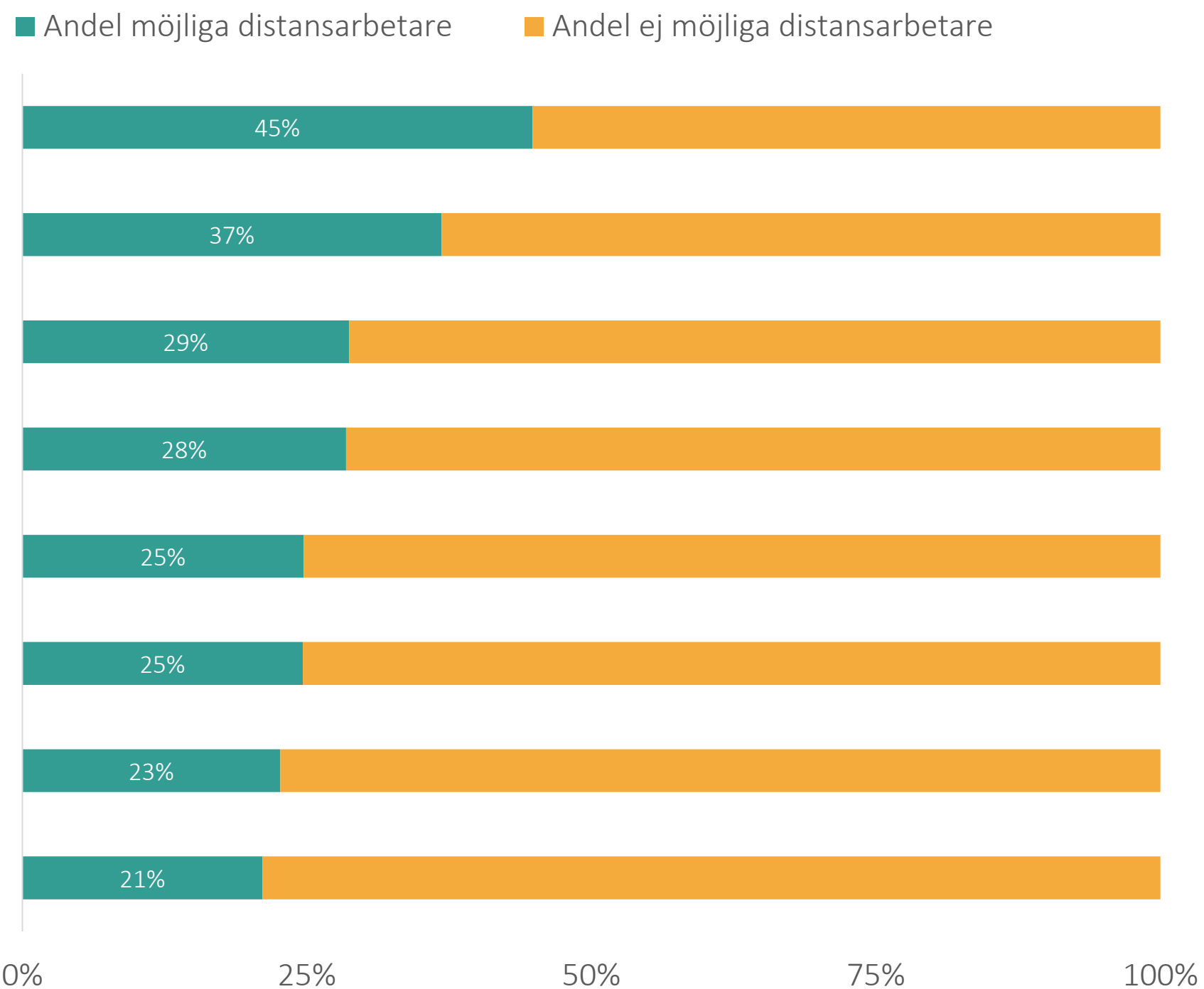
- En allt högre andel av befolkningen förväntas ha **minst treårig eftergymnasial utbildning** i framskrivningen, från 21% år 2021 till 27% år 2050.
- Omvänt minskar andelen med **kortare utbildning** än treårigt gymnasium, från 36% år 2021 till 27% år 2050.
- Naturlig utveckling på lång sikt, i takt med generellt ökade krav på utbildning och att lägre utbildning tidigare varit vanligare hos äldre personer.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys – nya bosättningsmönster?

Andel av sysselsatta med möjlighet till distansarbete

Motsvarar
26 500
personer

- Utifrån den stora möjlighet till distansarbete som finns på arbetsmarknaden i Stockholms län görs antagandet att **20 procent av befolkningstillskottet i Stockholms län istället tillförs övriga län i östra Mellansverige**. För att fördela dessa personer på de övriga länen har storleken på de historiska flyttströmmarna mellan Stockholm och respektive län använts. En omfördelning enligt denna modell innebär att cirka 15 procent av det totala befolkningstillskottet i östra Mellansverige bosätter sig i ett annat län än Stockholm jämfört med basalalternativet i framskrivningen.
- Utifrån ovanstående beräkning skulle befolkningen i Västmanland kunna **öka med ytterligare 5 000 personer fram till år 2030 och ca 14 000 personer fram till år 2050**.

Tack!

Läs mer på webben:

[Statistikrapport](#)

Erik Johansson, erik.a.johansson@regionvastmanland.se

Magnus Forslund, magnus.forslund@regionvastmanland.se